
Istungidokument

A8-0333/2016

15.11.2016

***

SOOVITUS

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Tuvalu vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta
(09764/2016 – C8-0268/2016 – 2016/0100(NLE))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Mariya Gabriel

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
LÜHISELGITUS	6
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	9
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	10

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Tuvalu vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (09764/2016 – C8-0268/2016 – 2016/0100(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (09764/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Tuvalu vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu eelnõu (09760/2016),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0268/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0333/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Tuvalu valitsusele ja parlamendile.

LÜHISELGITUS

Suhete raamistik ja lepingu üldsätted

Euroopa Liidu ja Tuvalu vahelisi suhteid reguleeritakse partnerluslepinguga, mis on sõlmitud ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma liikmete ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel (Cotonou leping).

Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 509/2014 muudeti määrust (EÜ) nr 539/2001, kanti Tuvalu II lisasse, millega kehtestatakse nende kolmandate riikide nimekiri, kelle kodanikud on liikmesriikide välispiiride ületamisel viisanõudest vabastatud. Muudetud määrust nr 539/2001 kohaldavad kõik liikmesriigid peale Iirimaa ja Ühendkuningriigi.

Pärast nimetatud määruse vastuvõtmist 20. mail 2014 võttis nõukogu 9. oktoobril 2014 vastu otsuse, millega anti komisjonile luba alustada läbirääkimisi ELi ja Tuvalu vahelise kahepoolse lepingu sõlmimiseks. Läbirääkimised algasid 19. novembril 2014 ja lõppesid 8. oktoobril 2015. Lepingule kirjutati alla 1. juulil 2016 Brüsselis. Nimetatud kuupäevast alates kohaldatakse lepingut ajutiselt kuni ajani, mil Euroopa Parlament on selle heaks kiitnud. Nõukogu otsustas 12. juulil 2016 taotleda Euroopa Parlamendi nõusolekut.

Allkirjastatud lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Tuvalu kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Viisanõudest on vabastatud kõik isikud (tava-, diplomaatilise, teenistus-/ameti- või eripassi kasutajad), kes reisivad kõikidel muudel eesmärkidel peale tasustatava töö tegemise.

Raportööri põhjendus

Lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping on saavutus Euroopa Liidu ja Tuvalu vaheliste suhete süvendamisel ning see on Cotonou lepingu raames poliitiliselt väga suure tähtsusega ja on ühtlasi täiendav vahend majandus- ja kultuurisuhete tihendamiseks ning intensiivsema poliitilise dialoogi pidamiseks mitmesugustel teemadel, sealhulgas inimõigused ja põhivabadused.

Raportöör märgib, et viisanõudest loobumise lepingul võib olla positiivne mõju, sest see lihtsustab ettevõtjate reisingimusi ning hõlbustab investeringuid ja turismi. Lisaks soodustab see otsekontakte Euroopa ja Tuvalu kodanike vahel.

Tuvalu majandus tugineb eelkõige teenustele (üle 60% SKPst), sealhulgas internetiga seotud teenustele, mille hulgas on riigile oluliseks sissetulekuallikaks domeeninime .tv kasutuslitsentside müük. Põllumajandus- ja kalandussektor annavad üle 20% SKPst. Kalapüügilitsentside väljastamine on riigi jaoks oluline sissetulekuallikas. Turism on suhteliselt vähe levinud, riiki külastab aastas alla 2000 reisija, kes on peamiselt pärit teistest Vaikse ookeani piirkonna riikidest. Tuvalu sõltub rahvusvahelisest arenguabist ja saarestiku saarte vahel valitseb jätkuvalt suur majanduslik ebavõrdsus. EL peab praegu läbirääkimisi laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks 14 Vaikse ookeani piirkonna riigiga, mille hulgas on ka Tuvalu. Raportöör rõhutab, et viisanõudest loobumise leping on täiendav tõend meie soovist arendada selles piirkonnas laiendatud partnerlust.

Poliitilisest vaatenurgast on Tuvalu stabiilne ja demokraatlik parlamentaarne riigikord ning riik kuulub Rahvaste Ühendusse. Liidu ja Tuvalu vahel toimuva poliitilise dialoogi kahe peamise teemana käsitletakse ühelt poolt keskkonnakaitset ja kliimamuutusi ning teiselt poolt inimõiguste kaitset ja soolist võrdsuslikkust. Kuna Tuvalu on üks kõige vaesemaid Vaikse ookeani piirkonna riike ja samas ka üks riikidest, keda kliimamuutused kõige enam mõjutavad, on ühine töö ja läbivaatamine eriti suunatud kliimamuutuste ja inimõiguste vahelistele seostele. Kõnealune leping on riigi jaoks toetav avaldus ning võimaldab meil jätkata tasakaalustatud, korrapärast ja sügavat poliitilist dialoogi neis küsimustes, mis on liidu jaoks esmatähtsad.

Liikuvuse küsimuses on olemasolevate andmete kohaselt Tuvalu, nagu ka teiste Vaikse ookeani piirkonna saareriikide kodanikele viisa andmisest keeldumise määr väga madal. Seevastu on aga viisa taotlemine (enne lepingu ajutise kohaldamise algust) Tuvalu kodanike jaoks keeruline Schengeni liikmesriikide konsulaatide kauguse tõttu. 2014. ja 2015. aastal ei vahistatud ühtegi ELi territooriumil ebaseaduslikult viibivat Tuvalu kodanikku, samuti ei keelatud neil välispiiridel liitu siseneda ega langetatud nende suhtes tagasisaatmisotsuseid. Lisaks ei esitanud selle riigi kodanikud ühtegi varjupaigataotlust. Pealegi liiguvad rändevoos rohkem Austraalia ja Uus-Meremaa suunas, seda ka rände puhul, mis on seotud kliimamuutuste ja sellest tuleneva mõjuga saareriikidele, nagu näiteks Tuvalu. Seega ei kujuta kõnealune riik mingit ohtu ei ebaseadusliku rände ja rändevoos ega ka avaliku julgeoleku ja korra seisukohast.

Raportöör rõhutab ka, et viisavabadus on oluline tegur Euroopa ja Vaikse ookeani piirkonna rahvaste lähenemisel. Viisanõudest loobumise leping ei anna kodanikele mitte üksnes võimalust saada täit ja konkreetset kasu ELi ja AKV riikide partnerlusest, vaid ka selles osaleda, reisides soodsa hinnaga ja hõlpsasti.

Seetõttu peab raportöör tervitatavaks AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee liikmete tegevust, mis aitas märkimisväärselt kaasa kõnealuse lepingu sõlmimisele. Pealegi hõlbustab leping nende endi osalemist AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kohtumistel.

Lepingu rakendamine ja järelevalve

Lepingu rakendamise ja järelevalve osas palub raportöör Euroopa Komisjonil jälgida võimalikku arengut nende kriteeriumide puhul, mille alusel kanti riik määruse nr 509/2014 I lisast II lissasse. Nimetatud kriteeriumid ei puuduta mitte ainult ebaseaduslikku sisserännet, avalikku korda ja julgeolekut, vaid ka liidu välissuhteid asjaomaste kolmandate riikidega, sealhulgas eeskätt küsimusi, mis on seotud inimõiguste ja põhivabaduste järgimisega.

Raportöör kutsub ühtlasi Euroopa Komisjoni ja Tuvalu ametivõime üles tagama viisavabaduse täieliku vastastikkuse, mis peab võimaldama kõigi kodanike, eeskätt kõigi liidu kodanike võrdset kohtlemist.

Raportöör juhib tähelepanu asjaolule, et lepingu haldamise ühiskomitees (artikkel 6) esindab Euroopa Liitu ainult Euroopa Komisjon. Euroopa Parlament kui ELi kodanike poolt otse valitud institutsioon ning demokraatia, inimõiguste ja Euroopa Liidu aluspõhimõtete kaitsja võiks olla samuti ühiskomitee töösse kaasatud. Euroopa Parlamendi raportöör ergutab veel kord Euroopa Komisjoni vaatama edaspidistes lepingutes läbi ühiskomiteede koosseisu.

Ühtlasi seab raportöör kahtluse alla tava, mille kohaselt kirjutatakse viisanõude kaotamise lepingutele alla ja neid hakatakse ajutiselt kohaldama enne Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist. Raportööri arvates vähendab selline tava Euroopa Parlamendi tegutsemisvõimalusi ja on seda enam küsitav, et Euroopa Parlamenti ei teavitata õigeaegselt kahepoolsete läbirääkimiste kulgemisest.

**

Erisätted

Sõlmitud lepingu põhjendustes on arvesse võetud Ühendkuningriigi ja Iirimaa eriseisundit. Seega ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa sõlmitud lepingus ja nende suhtes ei kohaldata selle sätteid.

Lepingule on lisatud ka ühisdeklaratsioon, milles kajastatakse Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini tihedat seost Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Deklaratsioonis ergutatakse nende riikide ametiasutusi sõlmima Tuvaluga võimalikult kiiresti lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevad kahepoolsed lepingud käesoleva lepingu tingimustega sarnastel tingimustel.

Leping sisaldab territoriaalse kohaldatavusega seotud sätteid Prantsusmaa ja Madalmaade kohta. Nimelt kohaldatakse lepingut ainult nende kahe liikmesriigi Euroopas paikneval territooriumil.

**

Raportöör soovib kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmetel käesolevat raportit toetada ning Euroopa Parlamendil oma nõusoleku anda.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Liidu ja Tuvalu vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimine		
Viited	09764/2016 – C8-0268/2016 – COM(2016)0190 – 2016/0100(NLE)		
Konsulteerimise / nõusolekutaotluse kuupäev	12.7.2016		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 12.9.2016		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET 12.9.2016		
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	AFET 24.5.2016		
Raportöörid nimetamise kuupäev	Mariya Gabriel 23.5.2016		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	26.5.2016	12.10.2016	8.11.2016
Vastuvõtmise kuupäev	8.11.2016		
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	43 4 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Gerard Batten, Malin Björk, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Tanja Fajon, Mariya Gabriel, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Jussi Halla-aho, Sophia in 't Veld, Barbara Kudrycka, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Roberta Metsola, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Udo Voigt, Beatrix von Storch, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Vilija Blinkevičiūtė, Kostas Chrysogonos, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Miriam Dalli, Daniel Dalton, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Ska Keller, Miltiadis Kyrkos, Jeroen Lenaers, Ulrike Lunacek, Andrejs Mamikins, Axel Voss		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Maria Noichl		
Esitamise kuupäev	15.11.2016		

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

43	+
ALDE	Nathalie Griesbeck, Cecilia Wikström, Sophia in 't Veld
ECR	Daniel Dalton, Jussi Halla-aho, Helga Stevens
GUE	Martina Anderson, Malin Björk, Kostas Chrysogonos
PPE	Michał Boni, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Rachida Dati, Mariya Gabriel, Kinga Gál, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Barbara Kudrycka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Traian Ungureanu, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Caterina Chinnici, Miriam Dalli, Tanja Fajon, Ana Gomes, Miltiadis Kyrkos, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Maria Noichl, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Ska Keller, Ulrike Lunacek, Judith Sargentini, Bodil Valero

4	-
EFDD	Gerard Batten, Kristina, Winberg, Beatrix von Storch
NI	Udo Voigt,

0	

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu